

ЗООНОЗЫН ӨВЧИН СУДЛАЛЫН ҮНДЭСНИЙ ТӨВ

2018 ОНЫ ЭХНИЙ ХАГАС ЖИЛИЙН ЭРГЭН МЭДЭЭЛЭЛ

/Дотоод албан хэрэгцээнд/

**Улаанбаатар хот
2018 оны 7 сарын 20**

1. ЗООНОЗЫН ХАЛДВАРТ ӨВЧНИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

1.1 Зоонозын өвчний хүний өвчлөлийн сэжигтэй тохиолдлын мэдээлэл

2018 оны эхний хагас жилд хүний өвчлөлийн сэжигтэй тохиолдол 1008, амьтны дуудлага 25 нийт 1033 сэжигтэй тохиолдол бүртгэгдсэн нь өнгөрсөн оны эхний хагас жилийн үзүүлэлтээс 15.6% /192/-аар буурсан байна.

№	Үзүүлэлт	Эхний хагас жил	
		2017	2018
1	Тарваган тахал	1	0
2	Хүний боом өвчин	6	6
3	Хачигт халдвар	1096	923
4	Хүний галзуу	107	72
5	Хумхаа	1	1
6	Бэтэг	3	5
7	Денгийн чичрэг	2	0
8	Ку чичрэг	-	1
9	Амьтны дуудлага	9	25
Нийт		1225	1033

1.2 Зоонозын өвчний хүний өвчлөл, нас баралтын мэдээлэл

2018 оны эхний хагас жилд хачигт боррелиозын 22, хачигт риккетсиозын 132, хачигт энцефалитын 15 тохиолдол батлагдаж, Увс аймагт хачигт риккетсиозын нас 1 нас баралт бүртгэгдсэн байна. Нийт хүний өвчлөлийн тохиолдлын тоо өнгөрсөн оны эхний хагас жилийн үзүүлэлтээс 2.1 дахин, нас баралт 6 дахин буурсан байна.

№	Үзүүлэлт	Эхний хагас жил			
		2017		2018	
		Өвчлөл	Нас баралт	Өвчлөл	Нас баралт
1	Холер	0	0	0	0
2	Тарваган тахал	0	0	0	0
3	Хүний боом өвчин	0	0	0	0
4	Хачигт боррелиоз	26	0	22	0
5	Хачигт риккетсиоз	287	1	132	1
6	Хачигт энцефалит	40	5	15	0
7	Хүний галзуу	0	0	0	0
8	Хумхаа	0	0	0	0
Нийт		353	6	169	1

1.3 Зоонозын өвчний мал, амьтны өвчлөлийн мэдээлэл

Улсын Мал Эмнэлгийн Ерөнхий Газрын мэдээгээр 2018 оны эхний хагас жилд 14 аймгийн 78 сумын 202 голомтонд 345 мал, амьтан галзуу өвчнөөр өвчилсөн нь өмнөх 5 жилийн дундаж (360)-тай харьцуулбал 4.16%-р буурсан байна. Өвчлөлийн тархалтын хувьд өмнөх жил (14 аймгийн 25 сум, Улаанбаатар хотын 3 дүүргийн 47 голомт)-тэй харьцуулахад өссөн үзүүлэлттэй байна. (Хүснэгт 1.) Олон жилийн үзүүлэлтээр өвчлөлийн улиралчлалын оргил үе 3-р сард тохиодог байсан бол энэ жил 4-р сард хамгийн олон (124 толгой) мал, амьтан өвчилсөн байна. 2018 оны эхний хагас жилийн байдлаар таван хошуу мал, нохой, муур, үнэг, хярс, дорго, тахь галзуугаар өвчилсөнөөс үхэр 29.85% (103), тэмээ 5.5% (19), адуу 2.2% (7), бог мал 33.9% (117), нохой 9.56% (33), үнэг 13.9% (48), хярс 0.289% (1), дорго 0.289% (1), тахь 0.289% (1), тус тус өвчилсөн байна.

Мал, амьтны өвчлөлийн байдал (2018 он МЭЕГ-ын мэдээгээр)

	Аймгийн нэр	Сумын тоо	Голомтын тоо*	Бүгд мал амьтан
1	Архангай	5	8	8
2	Баян-Өлгий	6	16	87
3	Баянхонгор	5	7	15
4	Булган	4	5	7
5	Говь-Алтай	14	50	53
6	Дорноговь	2	2	2
7	Дундговь	2	3	3
8	Завхан	12	36	79
9	Өвөрхангай	7	29	31
10	Өмнөговь	6	11	11
11	Сүхбаатар	1	1	1
12	Увс	1	3	3
13	Ховд	5	14	20
14	Хөвсгөл	9	17	25
	ДҮН	78	202	345

2. ЛАБОРАТОРИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

2.1 Лабораторийн шинжилгээний төрөл

№	Шинжилсэн зоонозын халдвар	Нийт сорьц	Шинжилгээний төрөл								Өсгөвөрсудалгаа	Гадаад чанарын хяналт	
			Онош тодруулах			Мэргэчийн дуудлага	Илрүүлэх, хянах		Сэргийлэх	Лавлах			
			Эмнэлзүйн	Эмгэг сорьц	Тархвар судлалын		Хүн амын дундах	Байгалийн голомтын		Өсгөвөр			Эерэг сорьц
1	Тарваган тахал (A20)	97				42		38			4	13	
2	Хуурмаг сүрьеэ (A28,2)	38						38					
3	Листерииоз (A32)	39						38					1
4	Боом (A22)	139	17		3				116	1		2	
5	Бруцеллёз (A23)	1					1						
6	Хачигтриккетсиоз (A77)	1210	986	8	92		9	115					
7	Хачигт боррелиоз (A69,2)	142	139		3								
8	Хачигт энцефалит (A84)	196	167	3	26								
9	Ку халуурал (A78)	4	3	1									
10	Крым-Конго (A98,0)	3	3										
11	Галзуу (A82)	1	1										
12	Хумхаа (B50-54)	2	1				1						
13	<i>B.cereus</i>	1											1
14	<i>Staphylococcus</i>	1											1
	Дүн	1874	1317	12	124	42	11	229	116	1	4	15	3

Лавлагаа лабораторийн албаны шинжилгээний ерөнхий үзүүлэлт

/үргэлжлэл /

Шинжилгээний төрөл /Сорьцын нэр/	Шинжилсэн тоо	Шинжилгээний дүн																								
		Илэрсэн өсгөвөр			баталгаажсан өсгөвөр					Эерэг сорьц																
		B.anthraxis	Y.prstis	Листери	Өсгөвөр					Эерэг сорьц	ЭТ		эсрэгбие				ДНХ/РНХ									
					B.anthraxis	Y.prstis	стафилококк	листер	Vac.cereus		A20	A20 A28.2 A32	A20	A20 32	A20 A28.2 A32	A69.2	A77	A84, A77	A84	A69.2	A84	A77	A78			
A77 Хачигт риккетсиоз	1197															230	1							15	1	
D.оношлох	1080															230	1								41	
Se. Илрүүлэх	2																									
C. Хянах	115																								11	0
A78 Ку халуурал	4																									
D.оношлох	4																									
A84 хачигт энцефалит	195																	1	20							
D.оношлох	195																	1	20							
A98.0 Крым конг	3																									
D.оношлох	3																									
B50-54 Хумхаа	2																									
D.оношлох	1																									
Se. Илрүүлэх	1																									
ДҮН	1819				1	5	4	1	1	1		5	1	3	1	3	20	230	1	20				15	1	

2.3 Амьд омгийн санд хадгалагдаж буй өсгөвөр, омгийн бүртгэл

№	Өсгөвөр, омгийн зүйл	Оны эхэнд	Хүлээн авсан	Устгасан	Нийт
1	<i>Y.pestis</i>	580	77	0	657
2	<i>B. anthracis</i>	231	1	0	232
3	<i>V. cholerae</i>	12	0	0	12
4	<i>E. rhusiopathiae</i>	15	0	0	15
5	<i>Listeria. spp</i>	8	0	0	8
6	<i>L. monocytogenes</i>	1	0	0	1
7	<i>Y. pseudotuberculosis</i>	3	0	0	3
8	<i>S. enteridis</i>	2	0	0	2
9	<i>E. sakazakii</i>	1	0	0	1
10	<i>K. oxytoca</i>	1	0	0	1
11	<i>Y. enterocolitica</i>	1	0	0	1
12	<i>S. aureus</i> ATCC 25923	1	0	0	1
13	<i>S. aureus</i> O	1	0	0	1
14	<i>S. pneumonia</i> ATCC 6303	1	0	0	1
15	<i>E. coli</i> ATCC 25922	1	0	0	1
16	<i>Y. pestis</i> EV	1	0	0	1
17	<i>B. cereus</i> ATCC11788	1	0	0	1
18	<i>B. melitensis</i> bv1.16M	1	0	0	1
19	<i>B. melitensis</i> bv3.Ether	1	0	0	1
20	<i>B. melitensis</i> Rev1	1	0	0	1
21	<i>B. abortus</i> S19	1	0	0	1
22	<i>B. abortus</i> bv 1-2308	1	0	0	1
23	<i>B. suis</i> bv 1-1330	1	0	0	1
24	<i>Y. pseudotuberculosis</i> ATCC 29833	1	0	0	1
25	<i>L. interorgans</i> ATCC 19115	1	0	0	1
26	<i>C. tetani</i> ATCC19406	1	0	0	1

27	<i>L. monocytogenes</i> ATCC 23478	1	0	0	1
28	A/Magpie/Mongolia/17/03/H4N6/	2	0	0	2
29	A/Isabellinewheater/Mongolia/19/03/H4N6/	2	0	0	2
30	A/Grebe/Mongolia/24/03/H4N6/	2	0	0	2
31	A/Cormorant /Mongolia/5/03/H4N6 /	2	0	0	2
32	A/Cormorant /Mongolia/2/03/H4N6/	2	0	0	2
33	A /Cormorant/Mongolia/22/04/H3N6/	2	0	0	2
34	A/Tufted Duck/Mongolia/16/04/H3N6/	2	0	0	2
35	A/Velvet Scoter/Mongolia/19/04/H3N6/	2	0	0	2
36	A/CommonMerganser/Mongolia/29/04/H3N6/	2	0	0	2
37	A/Marsh harrier/Mongolia/30/04/H3N6/	2	0	0	2
38	A/Mallard/Mongolia/2307/2006/H1N1/	2	0	0	2
39	A/Roodyshelduck /Mongolia/632/2007/H1N1/	2	0	0	2
40	A/Herring Gull/Mongolia/454/08/H1N8/	2	0	0	2
Нийт тоо		897	78	0	975

3. БИОҮЙЛДВЭРЛЭЛ, АРИУТГАЛ ХАЛДВАРГҮЙТГЭЛ, ЦЭВЭРЛЭГЭЭНИЙ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

3.1 Биоүйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаа

2018 оны эхний хагас жилд Биоүйлдвэрлэлийн лабораторид 26 төрлийн 69 серийн 761 л, 6658052.5 төгрөгний үндсэн тэжээлт орчин, 149 төрлийн 329 серийн 114.07 л, 1895278.6 төгрөгний ялган оношлох тэжээлт орчин, 101 төрлийн 224 серийн 310.74 л, 1506552 төгрөгний будаг, урвалж уусмал, 17 төрлийн 21 серийн 11318 ш, 482040 төгрөгний будаг шингээсэн цаас, 1 төрлийн 1 серийн 80 мл, 474400 төгрөгний фаг тус тус үйлдвэрлэв.

2018 оны эхний хагас жилд БҮЛабораторид үйлдвэрлэсэн тэжээлт орчин будаг урвалж уусмал, будаг шингээсэн цаас, фаг

1.Үндсэн тэжээлт орчин

Хугацаа	Төрөл	Сери	Хэмжээ (л)
2017.11.26-2018.01.31	10	15	181.9
2018.02.01-2018.02.28	8	9	125
2018.03.01-2018.03.28	9	10	81.85
2017.03.29-2017.04.31	13	23	273.3
2017.05.01-2017.05.31	10	12	98.95
2017.06.01-2017.06.15	0	0	0
Нийт		69	761.00

2. Ялган оношлох тэжээлт орчин

Хугацаа	Төрөл	Сери	Хэмжээ (л)
2017.11.26-2018.01.31	54	66	8.175
2018.02.01-2018.02.28	25	26	4.91
2018.03.01-2018.03.28	30	41	10.365
2017.03.29-2017.04.31	84	118	57.394
2017.05.01-2017.05.31	60	64	29.146
2017.06.01-2017.06.15	14	14	4.08
Нийт		329	114.07

3.Будаг урвалж,уусмал

Хугацаа	Төрөл	Сери	Хэмжээ (л)
2017.11.26-2018.01.31	27	39	46.065
2018.02.01-2018.02.28	9	10	20.8
2018.03.01-2018.03.28	36	47	81.75
2017.03.29-2017.04.31	47	68	64.17
2017.05.01-2017.05.31	38	57	71.955
2017.06.01-2017.06.15	3	3	26
Нийт		224	310.74

4.Будаг шингээсэн цаас

Хугацаа	Төрөл	Сери	Хэмжээ (ш)
2017.11.26-2018.01.31	0	0	0
2018.02.01-2018.02.28	2	2	2300

2018.03.01-2018.03.28	15	15	3523
2017.03.29-2017.04.31	2	2	3045
2017.05.01-2017.05.31	2	2	2450
2017.06.01-2017.06.15	0	0	0
Нийт		21	11318

5. Фаг

Хугацаа	Төрөл	Сери	Хэмжээ (мл)
2017.11.26-2018.01.31	0	0	0
2018.02.01-2018.02.28	0	0	0
2018.03.01-2018.03.28	1	1	80
2017.03.29-2017.04.31	0	0	0
2017.05.01-2017.05.31	0	0	0
2017.06.01-2017.06.15	0	0	0
Нийт		3	80

3.2 Ариутгал халдваргүйтгэл, цэвэрлэгээ үйлчилгээний үйл ажиллагаа

2018 оны эхний хагас жилд 8244 нэгж материалыг физик болон химийн аргаар халдваргүйтгэж, 75895 нэгж материал, 1092,092л тэжээлт орчныг даралтат уурын болон хуурай халуун аргаар ариутгасан.

Үзүүлэлт		Удаа	Нийт тоо хэмжээ
Физик аргаар халдваргүйтгэсэн	Петрийн аягатай	29	4955
	Хуруу шилтэй		2953
	Бусад		85
	Хамгаалах өмсгөл	46	165
	Тахлын халад		-
	Нийт	75	8158
Химийн аргаар халдваргүйтгэсэн	Хамгаалах өмсгөл	27	19
	Петрийн аяга		-
	Бусад		16
	Тахлын халад		51
	Нийт	27	86
8244 нэгж материал халдваргүйтгэв.			

Даралтат уурын аргаар ариутгасан		
Шүүлтийн даавуу /ш/	116	115
Эп/хуруу шил		5808
Тампон		3263
Хошуу		17098
Маск		414
Петрийг аяга		82
Хуруу шил		112
Бусад		2118
Микробиологийн	393	1092.092

тэжээлт орчин /л/		
Нийт	116	29011
Хуурай халуун аргаар ариутгасан		
Петрийн аяга	120	6741
Хуруу шил		5731
Пипетика		3428
0.33л-ийн шил	128	835
0.5л-ийн шил		1391
0.75л-ийн шил		160
1 л-ийн шил		20
Грамтай шил		175
Пенц шил		1797
Хими шил сав, шилэн эдлэл		706
Пенциллиний шил боодолтой		-
Бөглөө /боодол /		1549
Бусад шил сав		2845
Нийт	248	25378
Нийт 75895 нэгж материал, 1092,092л тэжээлт орчин ариутгав.		

3.3 Лабораторийн бэлтгэл ажил

Лабораторийн бэлтгэл хангаж 67781.06 м² талбайд байнгын цэвэрлэгээ, 1671.05 м² талбайд их цэвэрлэгээ, 384.34 м² талбайд эцсийн халдваргүйтгэл хийсэн. Мөн 172 удаагийн угаалтаар 23521 ширхэг шилэн эдлэл, 73 удаагийн угаалтаар 1260 ширхэг зөөлөн эдлэл угааж, **20471 ширхэг шилэн эдлэлийн** хуурай халууны аргаар хатааж, **27920 материалыг** ариутгалд боож бэлтгэн, **8110 ширхэг өөлөн эдлэлийг** уламжлалт аргаар бэлдсэн.

Бэлтгэл ажил	Төрөл	Удаа	Тоо хэмжээ/ м²/
Цэвэрлэгээ	Байнгын /өдөр тутмын/ /м ² /	119	67781.06
	Их цэвэрлэгээ /м ² /	29	1671.05
	Эцсийн халдваргүйтгэл /м ² /	20	384.34
Угаасан			
Шилэн эдлэл	Петрийн аяга/ш/	87	5909
	Хуруу шил /ш/		5801
	Пипетика/ш/		3011
	0.33л-ийн шил /ш/	85	954
	0.5л-ийн шил/ ш/		1723
	0.75л-ийн шил /ш/		194
	Грамтай шил /ш/		185
	Хими шил сав, шилэн эдлэл /ш/		696
	Пенц шил		850
	Баллон		4
	Бусад шилэн /ш/		4167

	Нийт	172	23521	
Зөөлөн эдлэл	Эмч халад /ш/	73	273	
	Өмсгөл /ш/		63	
	Пижама (хос)		312	
	Тахлын халад		-	
	Бусад/ш/		218	
	Нийт		1260	
Хуурай халууны аргаар хатаасан	Петрийн аяга	114	5927	
	Хуруу шил		5086	
	Пипетика		2371	
	0.33л-ийн шил		937	
	0.5л-ийн шил	103	1603	
	0.75л-ийн шил		180	
	1л-ийн шил		26	
	Грамтай шил		188	
	Хими шил сав, шилэн эдлэл		718	
	Пенц шил		1282	
	Бусад шилэн /ш/		2153	
	Нийт	217	20471	
	Ариутгалд боож бэлтгэсэн	Петрийн аяга /ш/	64	6344
		Хуруу шил /ш/		5880
Пипетика /ш/		3004		
0.33л-ийн шил /ш/		835		
0.5л-ийн шил /ш/		143	1405	
0.75л-ийн шил /ш/			160	
Грамтай шил /ш/			175	
1л-ийн шил			8	
Пенц шил			1797	
Пенц боодолтой			-	
Хими шил сав, шилэн эдлэл /ш/			706	
Бусад		7606		
Нийт		207	27920	
Уламжлалт аргаар бэлдсэн зөөлөн эдлэл		Хөвөн маарлин маск	82	368
	Тампон	2842		
	бөглөө	4144		
	Бор уут	755		
	Нийт	8110		

3.4 Нийт зарцуулсан халдваргүйтгэлийн бодис

Жавелион	6370
Виркон	8050
Перекис//мл/	21250

Хлорын шохой /кг/	5
Инсидин/мл/	3120

3.5 Дуудлагад ажилласан байдал

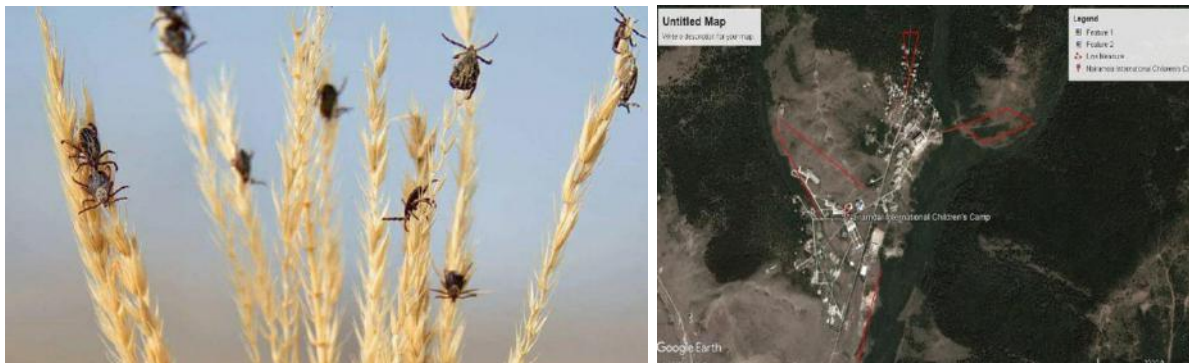
№	Дуудлагын төрөл	Удаа
1	Мэрэгчийн дуудлага	5
2	Хүний дуудлага	-

Хог хаягдлын үйл ажиллагаа

№	Хог хаягдлын төрөл	Хэмжээ
1.	Шар ууттай	197125 гр
2.	Хар ууттай	163990 гр
3.	Аюулгүйн хайрцагтай	4050.15 гр
4.	Бусад	
	Тарвага	17ш-61390 гр
	Цагаан хулгана	233ш-8755 гр

4. ТАНДАЛТ СУДАЛГАА

4.1 “Найрамдал олон улсын хүүхдийн цогцолбор” орчимд хачигт халдварын тандалт судалгаа

Улаанбаатар хотын Сонгинохайрхан дүүрэгт байрлах Найрамдал зуслангийн орчимд хачигийн тандалт судалгаа хийж, байгалийн голомтыг тогтоох, хүн амын дунд мэдлэг, хандлагыг тодорхойлох асуумж судалгаа хийж гүйцэтгэсэн. Тус газарт хачгийн нягтшил нь бага байгаа хэдий ч цуглуулсан хачигт лабораторийн шинжилгээ хийхэд хачигт риккетсиозын халдваржилтын хувь 88% буюу байгалийн голомтын идэвхижил өндөр байгааг тогтоолоо. Найрамдал орчимд амьдардаг иргэдээс асуумж судалгаа авахад 8% нь хачигт хазуулж байсан, хачигт халдварын талаар сонсч байсан гэх мэдээлэл өгсөн боловч эрсдэлд өртөхөөс урьдчилан сэргийлэх талаар тодорхой мэдлэггүй байна.

4.2 Дорноговь аймгийн Замын-Үүд сумын нутагт хийсэн тандалт судалгаа

Дорноговь аймгийн Замын-Үүд сумын нутагт 36000 га талбайд хийсэн тандалт судалгаагаар 5 овгийн 6 зүйлийн 38 мэрэгч амьтан, амьтны үс ноолуураас 35 бүүрэг, 3 хачиг нийт 38 гаднын шимэгч шинжилгээнд хамруулаад байна. Замын-Үүд сумын нутагт хүн амын дунд мэдлэг, хандлага, дадлыг үнэлхээр ЗӨСҮТөвийн захирлын А/17 “Хүн амын дундах тандалтын журам”-ыг үдэслэн асуумж судалгааны аргаар үнэлэв. Судалгаанд тус сумын сууршилийн бүсийн 4 багийн нийт 200 хүнийг төлөөлүүлэн түүвэрлэж хачгаар дамжих халдвар, тарваган тахал өвчний талаарх мэдлэг, хандлагыг үнэлэн Зоонозын өвчний талаарх мэдээлэлээр ханган, тарваган тахал, хачгаар дамжих халдвар, шувууны томуу, зика вируст халдвар, шумуулаар дамжих бусад халдвар болон галзуу өвчний талаарх зурагт хуудас, гарын авлагуудыг түгээн олон нийт төвлөрсөн газруудад байршуулан ажилласан.

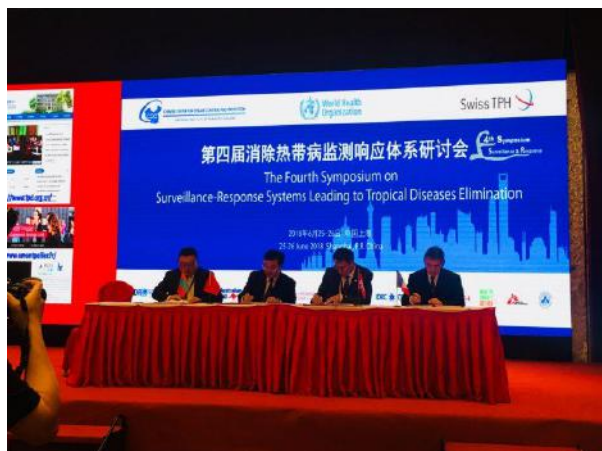
5. ОЛОН УЛСЫН ХУРАЛ, ЗӨВЛӨГӨӨН

5.1 “Халуун орны халдварт өвчнийг бууруулахад чиглэсэн тандалт, хариу арга хэмжээний тогтоолцоо” IV хурал

БНХАУ-ын Шанхай хотноо 2018 оны 06-р сарын 25-27-ны өдрүүдэд “Халуун орны халдварт өвчнийг бууруулахад чиглэсэн тандалт, хариу арга хэмжээний тогтоолцоо” IV хурал зохион байгуулагдаж, ДЭМБ, БНХАУ-ын Өвчний Хяналт Сэргийлэлтийн Төвийн Шимэгчийн Өвчний Үндэсний Хүрээлэн, Швейцарын халуун орны ба нийгмийн эрүүл мэндийн хүрээлэн хамтран зохион байгуулсан. Энэхүү хуралд БНХАУ, Тайланд, Швейцар, Филиппини, Франц, Америк, Камбож, БНАЛАУ, Вьетнам зэрэг 35 орны эрүүл мэндийн болон судалгааны байгууллагын 300 гаруй эрдэмтэн, төлөөлөгчид оролцож, тухайн улсад бүртгэгдэж буй хайхрагддаггүй халдварт өвчний төлөв байдал, тандалт, хяналт, хариу арга хэмжээ, технологийн дэвшил зэрэг сэдвүүдийг хэлэлцүүлэн санал солилцсон.

Монгол улсаас Зоонозын өвчин судлалын үндэсний төвийн мэргэжилтнүүд оролцон “Монгол дахь бэтэг өвчний өнөөгийн байдал, Зоонозын өвчний төлөв байдал”, “Монгол улсад зөөвөрлөгдөн бүртгэгдсэн хумхаа өвчний тохиолдол” зэрэг сэдвүүдээр аман болон ханын илтгэл хэлэлцүүлсэн.

Хурлын үеэр ЗӨСҮТ, БНХАУ-ын Өвчний Хяналт Сэргийлэлтийн Төвийн Шимэгчийн Өвчний Үндэсний Хүрээлэнтэй хайхардаггүй зоонозын өвчний чиглэлээр хамтран ажиллах харилцан ойлголцлын санамж бичиг байгуулсан.

5.2 “Галзуу өвчнийг устгах үйл ажиллагааг сайжруулах нь” сэдэвт олон улсын зөвлөгөөн

Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага (ДЭМБ)-ын төв, Непал улс дахь ДЭМБ-ын суурин төлөөлөгчийн газартай хамтран “Галзуу өвчнийг устгах үйл ажиллагааг сайжруулах нь” сэдэвт олон улсын зөвлөгөөнийг 2018 оны 05-р сарын 01-03-ны хооронд Непал улсын нийслэл Катманду хотод зохион байгуулсан. Энэ зөвлөгөөнд Өмнөд, Зүүн өмнөд азийн бүсийн орнууд, Монгол, Хятад, Өмнөд африк, Кот д’Ивуар болон АНУ-ын Өвчний хяналт, сэргийлэлтийн төв, Дэлхийн амьтан хамгаалах төв, Амьтны эрүүл мэндийн олон улсын байгууллага, НҮБ-ийн хүнс, хөдөө аж ахуйн байгууллага зэрэг 22 орон, олон улсын байгууллагуудаас 50 гаруй төлөөлөгчид оролцож нохойгоор дамжин халдварлаж буй галзуу өвчний хүний нас баралтыг 2030 он гэхэд устгахад Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллагаас баримталж буй бодлого, цаашид

хэрэгжүүлэх арга хэмжээ, шинээр нэвтрүүлж буй галзуу өвчний эсрэг хүний вакцины асуудлаар хэлэлцсэн.

5.3 “Халуун орны анзаарагддаггүй халдварт өвчний хэлэлцүүлэг” сэдэвт менежерүүдийн уулзалт

Филиппин улсын Манила хотод 2018 оны 03-р сарын 13-14 өдрүүдэд зохион байгуулагдсан ДЭМБ-ын Номхон далайн баруун бүсийн төвд “Халуун орны анзаарагддаггүй халдварт өвчний хэлэлцүүлэг” сэдэвт менежерүүдийн уулзалт болж, Ази номхон далайн баруун эргийн бүсийн орнуудаас гадна Австрали, Швецарь, БНСУ гээд 20-иод орны эрдэмтэд, судлаачид оролцож, ДЭМБ-аас баримталж буй стратеги бодлогын чиглэлүүдтэй танилцаж туршлага солилцсон. Тус уулзалтад ЗӨСҮТ-ийн захирал Н.Цогбадрах “Монгол дахь бэтэг өвчний тандалт, судалгаа” сэдвээр илтгэл хэлэлцүүлсэн.

5.4 Монгол, Хятадын хилийн эрүүл ахуй хорио цээрийн хамтарсан хурал

Монгол, Хятадын хилийн эрүүл ахуй хорио цээрийн хамтарсан хурал 2018 оны 05-р сарын 03-04-нд Өвөр Монголын Өөртөө Засах орны Эрээн хотод зохион байгуулагдсан. Тус хуралд БНХАУ-ын Гаалийн ерөнхий газар, Монгол улсын Зоонозын өвчин судлалын

үндэсний төв, Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газар, БНХАУ-ын Эрүүл ахуйн хорио цээрийн академи, Монгол улсын Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв болон Хятад, Монгол хилийн боомтын удирдлага болон мэргэжилтнүүд нийт 33 хүн оролцож, хоёр тал нь 2016 оны “Монгол-Хятадын хилийн эрүүл ахуй, хорио цээрийн хамтын ажиллагааны хэлэлцээр”-ийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд боомтын нутаг дэвсгэрт мэрэгчээр дамжих зоонозын халдварт өвчний хамтарсан тандалт болон хамтын судалгааны ажиллагааг зохион байгуулж, халдварт өвчин тархалтын байдлын тухай мэдээлэл солилцох, боомтын үндсэн чадавхыг бэхжүүлэх, туршлага солилцох, хил дамнасан халдварт өвчний тархалтаас урьдчилан сэргийлэх зэрэг ажилд дүгнэлт хийж, 2018 оны цаашдын хамтын ажиллагааны хүрээнд хэлэлцээр хийсэн. Мөн мэрэгчээр дамжих зоонозын халдварт өвчний хамтарсан тандалтын ажлыг гүнзгийрүүлэх, олон улсын эрүүл ахуйн хуурай боомтыг бүтээн байгуулахыг эрэлхийлэх, эрүүл ахуй хорио цээрийн олон улсын харилцааг сайжруулах, хил дамнасан мэрэгчээр дамжих зоонозын халдварт өвчний тандалтын стандартыг судлан боловсруулах, “Нэг бүс-Нэг зам”-ын дагуу улс орнуудын эрүүл ахуйн хамтын ажиллагааг ахиулах зэрэг талд хоёр талаараа нэгдсэн саналд хүрсэн.

6. ХАМТАРСАН СУРГАЛТ, ҮЗҮҮЛЭХ СУРГУУЛИЛТ

6.1 Бэтэг өвчний тандалт, оношилгоо: Хятад-Монголын хамтын ажиллагаа’ сэдэвт сургалт

‘Бэтэг өвчний тандалт, оношилгоо: Хятад-Монголын хамтын ажиллагаа’ сэдэвт сургалтыг ЭМЯ-ны харъяа ЗӨСҮТ, БНХАУ-ын ӨХСТ-ийн шимэгчийн өвчний үндэсний төвтэй хамтран 2018 оны 03-р сарын 28-29-ний өдрүүдэд зохион байгуулагдаж, ЭМЯ, ДЭМБ, ЗӨСҮТ, ХӨСҮТ, улсын 1,2,3 дугаар төв эмнэлэг, ЭХЭМҮТ, ХСҮТ, дүүргүүдийн эрүүл мэндийн төвүүд, МХЕГ, мал эмнэлгийн салбараас МЭҮГ,МЭХ, УМЭАЦТЛ, төрийн бус байгууллагаас Монголын хэт авиан оношилгооны нийгэмлэгийн төлөөлөл 50 гаруй халдвар судлагч, их эмч, биологич, малын эмч, хэт авиан оношилгооны эмч эмч, мэргэжилтнүүд оролцсон.

Монголын ЗӨСҮТ-ийн болон Шанхай хот дахь өвчний хяналт, сэргийлэлтийн төвийн Шимэгчийн өвчний үндэсний хүрээлэнгийн мэргэжилтнүүд өөрийн орны бэтгийн төлөв байдал, тандалт, эмчилгээ, оношилгооны тогтолцоо зэрэг асуудлаар илтгэл хэлэлцүүлэн харилцан ярилцаж, туршлага солилцож, Монгол орны бэтэг өвчний байдалд үнэлэлт, дүгнэлт өгч тэргүүлэх чиглэлийг тодорхойлсон.

6.2 “Зоонозын өвчний холбогдолтой амьтадтай ажиллах үед мөрдөх халдвар хамгаалал, биоаюулгүй ажиллагаа” сэдэвт сургалт

Нийслэлийн Засаг даргын хэрэгжүүлэгч агентлаг Байгаль орчны газартай хамтран Гачуурт, Толгойт, Гүнт, төвийн хэсгийн нийт 32 байгаль хамгаалагч нар сургалтад хамрагдсан. Сургалтаар зоонозын халдварт өвчний үед ажиллах биоаюулгүй ажиллагааны тухай ойлголт, хувийн хамгаалах өмсгөл, монгол оронд зонхилон тохиолдох зооноз өвчний төлөв байдал, зооноз өвчний холбогдолтой болон туршилтын амьтан барих, арчлах, хадгалах, устгах, халдваргүйтгэлийн бодисын нэр төрөл, хэрэглэх арга зэрэг чиглэлээр мэдээлэл өгсөн.

